

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การใช้หอสมุดกลางของ อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศ บริการที่ใช้ และวิธีการสืบค้น รวมทั้งปัญหาในการใช้หอสมุดกลางของ อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความวารสาร รายงาน งานวิจัย ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย และเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ทั้ง 5 คณะ คือ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว โดยกลุ่มอาจารย์กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะอาจารย์ประจำ ไม่รวมรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ และอาจารย์ชาวต่างประเทศ นักศึกษาระดับปริญญาตรีกำหนดเฉพาะผู้ศึกษาในภาคปกติ และนักศึกษาระดับปริญญาโทครอบคลุมทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลาปกติ

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ในปีการศึกษา 2549 (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. สำนักส่งเสริมและงานทะเบียน 2549) พบว่ามีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 6,493 คน จำแนกเป็นอาจารย์

จำนวน 229 คน และนักศึกษา จำนวน 6,264 คน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 5,926 คน และนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 338 คน

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวนร้อยละ 50 ของประชากรทั้งหมด ส่วนนักศึกษาระดับปริญญาตรีกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคำนวณสูตรการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ของ Yamane กำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

e = ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุด คือ 0.05

$$n = \frac{5,926}{1 + 5,926(0.05)^2}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างอาจารย์และนักศึกษารวมทั้งสิ้น 683 คน จำแนกเป็นอาจารย์ จำนวน 115 คน และนักศึกษา จำนวน 568 คน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 399 คน และนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 169 คน (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

คณะ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง					
	อาจารย์	นักศึกษา			รวม	อาจารย์	นักศึกษา			รวม
		ป.ตรี	ป.โท	รวม			ป.ตรี	ป.โท	รวม	
ครุศาสตร์	30	507	104	611	641	15	34	52	86	101
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	50	1,486	64	1,550	1,600	25	100	32	132	157
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	86	1,043	32	1,075	1,161	43	70	16	86	129
วิทยาการจัดการ	54	2,211	138	2,349	2,403	27	149	69	218	245
วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว	9	679	-	679	688	5	46	-	46	51
รวม	229	5,926	338	6,264	6,493	115	399	169	568	683

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามที่สร้างแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับ สถานภาพ และคณะที่สังกัด จำนวน 2 ข้อ คำถามในตอนนี้เป็นแบบเลือกคำตอบและเติมคำ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่ในการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศ บริการที่ใช้ และวิธีการสืบค้น คำถามในตอนนี้มีจำนวน 11 ข้อ และเป็นแบบเลือกคำตอบ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หอสมุดกลาง และข้อเสนอแนะ มีจำนวน 2 ข้อ โดยปัญหาในการใช้หอสมุดกลางมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ส่วนข้อเสนอแนะในการพัฒนาหอสมุดกลาง เป็นคำถามแบบปลายเปิด

สำหรับระดับของปัญหาในการใช้หอสมุดกลาง ได้กำหนด ดังนี้

ระดับปัญหามากที่สุด	=	5
ระดับปัญหามาก	=	4
ระดับปัญหาปานกลาง	=	3
ระดับปัญหาน้อย	=	2
ระดับปัญหาน้อยที่สุด	=	1

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปทดสอบกับอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จำแนกเป็นอาจารย์ จำนวน 10 คน นักศึกษาระดับปริญญาตรี 10 คน และนักศึกษาระดับปริญญาโท 10 คน โดยกระจายไปตามคณะต่างๆ ทั้ง 5 คณะ คือ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และวิทยาลัยนานาชาติ การท่องเที่ยว คณะละ 6 คน

จากการทดสอบแบบสอบถามพบว่า มีข้อบกพร่องอยู่ 1 แห่ง คือ แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หอสมุดกลางทั้ง 4 ด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เข้าใจเกี่ยวกับ

ช่วงระดับไม่เป็นปัญหาว่าหมายความว่าอย่างไร เพราะสับสนระหว่างเคยใช้แล้วไม่เป็นปัญหา กับไม่เคยใช้เลยจึงไม่เป็นปัญหา เนื่องจากไม่มีคำอธิบาย ผู้วิจัยจึงเพิ่มเติมข้อความเป็น “ท่านประสบปัญหาใดบ้างในการใช้หอสมุดกลาง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับปัญหาของปัญหาแต่ละรายการที่ท่านประสบ หากรายการใดที่ท่านไม่มีปัญหา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องไม่เป็นปัญหา”

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 683 ชุด ด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 28 มีนาคม 2550 โดยกระจายสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามสาขาวิชาของทั้งอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับปริญญาโท สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละคณะ ได้กระจายแบบสอบถามตามชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 โดยกำหนดให้แต่ละชั้นปีมีจำนวนใกล้เคียงกัน

เมื่อครบกำหนดได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 628 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.95 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 572 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.75 จำแนกเป็นแบบสอบถามของอาจารย์ จำนวน 103 ชุด นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 343 ชุด และนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 126 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ (SPSS-Statistical Package for the Social Science for Windows) คำนวณหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และคณะที่สังกัด และข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หอสมุดกลาง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หอสมุดกลาง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดการแปลค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้

4.51-5.00	หมายความว่า	ระดับปัญหามากที่สุด
3.51-4.50	หมายความว่า	ระดับปัญหามาก
2.51-3.50	หมายความว่า	ระดับปัญหาปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า ระดับปัญหาน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า ระดับปัญหาน้อยที่สุด

สำหรับข้อมูลที่ไม่ได้ตอบหรือตอบช่องระดับไม่เป็นปัญหา ไม่นำมาคิดคะแนน

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนา หอสมุดกลาง วิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดกลุ่มคำตอบที่ได้เป็นด้านต่างๆ และในแต่ละด้าน เรียงตามลำดับความถี่ของคำตอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบตารางและคำบรรยายประกอบตารางในบทที่ 4 และสรุปผล อภิปรายผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะนำเสนอในบทที่ 5